

POSTANOWIENIE

12 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 12 marca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa P.W.

przeciwko J. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w G.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P.W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 31 października 2023 r., VII AGa 566/23,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od powoda P.W. na rzecz pozwanej J. sp. z o.o. sp. k. w G. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia powodowi do dnia zapłaty.

[M.O.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 października 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie z powództwa P.W. przeciwko J. sp. z o.o. sp.k. w G. o zapłatę, na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 stycznia 2023 r., XVI GC 1465/20, zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że oddalił powództwo rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu II instancji, zaskarżając to orzeczenie w całości oraz wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy w sposób wskazany w skardze kasacyjnej.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że:

- w sprawie ma zachodzić nieważność postępowania z uwagi na to, że w składzie Sądu II instancji orzekał sędzia powołany na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3);
- w sprawie ma występować istotne zagadnienie prawne, które powód sformułował w postaci dwóch powiązanych ze sobą pytań: „czy na gruncie art. 353¹ k.c. odnoszącego się do zasady swobody umów można uznać, że osoby fizyczne, będące jedynymi wspólnikami i członkami zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, będącej komplementariuszem spółki komandytowej (a jednocześnie będące komandytariuszami tejże spółki) - podpisując umowę pośrednictwa finansowego świadczonego na rzecz spółki komandytowej swoimi imionami i nazwiskami i potwierdzające przed sądem złożenie takich podpisów, mogą zostać uznane za osoby, które zawarły skutecznie umowy w imieniu spółki komandytowej, zgodnie z zasadami reprezentacji osób prawnych?”; „czy poglądy wskazujące na konieczność dodatkowego potwierdzenia faktów złożenia podpisów przez ww. osoby oraz skutków ewentualnego braku takiego potwierdzenia np. w ramach strategii procesowej danej strony może prowadzić do nieważności czynności prawnej (umowy)a jeżeli tak to czy takie rygorystyczne stanowisko spełnia standardy konstytucyjne demokratycznego państwa prawa i nie zagraża bezpieczeństwu obrotu gospodarczego, w tym podpisanym umów?”;
- skarga kasacyjna ma być oczywiście uzasadniona.

Pozwana złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o

zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wniesiona przez powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym o ściśle określonej przez ustawę treści. Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), na rzecz państwa jako dobra wspólnego (postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek oczywiście nie oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego interesu (*gravamen*). Jednak przede wszystkim skarga kasacyjna ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne wciąż uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy przewidziana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja tzw. przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 12 marca 2024 r., I CSK 254/23).

Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Wniosek ten stanowi element konstrukcyjny skargi odrębny od podstaw skargi i ich uzasadnienia, które są oceniane dopiero, gdy skarga kasacyjna zostanie przyjęta do rozpoznania.

Dla spełnienia wymagania wskazanego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art.

398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CSK 1/21).

Oceniając argumentację przedstawioną w tym zakresie przez powoda Sąd Najwyższy w niniejszym składzie uznał, że skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że w niniejszej sprawie nie sposób mówić o nieważności postępowania z uwagi na orzekanie w Sądzie II instancji przez sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Nie istnieje bowiem procedura weryfikacyjna (walidacyjna, rekonfirmacyjna, „wetingowa” etc.) obejmująca na jakimkolwiek etapie po powołaniu sędziego ponowną ocenę tego, czy sędzia został powołany do pełnienia urzędu w procedurze obarczonej rzeczywistymi bądź rzekomymi wadami, a nawet czy spełniał kryteria konieczne do jego powołania. Procedurę nominacyjną z mocy art. 179 Konstytucji RP zamyka powołanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej, a jakiegokolwiek ewentualne następcze „weryfikacje” wymagałyby nie odpowiedniej regulacji ustawowej, lecz przepisów rangi konstytucyjnej. Takie unormowania obecnie – *de constitutione lata* (*de lege fundamentale lata*) – nie istnieją. Powyższy wniosek wynika z tego, że jakakolwiek „weryfikacja” odnosząca się do skutków aktów koniecznych do powołania sędziego – zarówno uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, jak i aktu powołania przez Prezydenta RP – w istocie ingeruje w sferę normowaną w tym zakresie wprost w samej ustawie zasadniczej. W sprzeczności z taką procedurą, o ile miałyby zostać wprowadzona w przepisach rangi podkonstytucyjnej – stoją fundamentalne wartości i zasady rangi konstytucyjnej, tj. państwa prawnego (ochrona praw nabytych, pewność obrotu prawnego), prawo do niezależnego sądu i służebne wobec niego – dobro wymiaru sprawiedliwości oraz nieusuwalność sędziów.

Co więcej, zgodnie z art. 29 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn.: Dz.U. 2024 poz. 622) w ramach działalności Sądu Najwyższego lub jego organów niedopuszczalne jest kwestionowanie umocowania

sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa. Ponadto, art. 29 § 3 tej ustawy stanowi, że niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Argumentacja zaprezentowana przez powoda na poparcie stanowiska o wystąpieniu w niniejszej sprawie nieważności postępowania jest zatem, w świetle przywołanych wyżej przepisów, niedopuszczalna.

Odnosząc się z kolei do zagadnienia prawnego przedstawionego przez powoda, Sąd Najwyższy wskazuje, że problem sformułowany przez skarżącego nie spełnia wymogów, którym powinno odpowiadać istotne zagadnienie prawne, wynikających z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego. Zagadnienie prawne powinno być bowiem przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienie SN z 20 maja 2021 r., II CSK 132/21). Tymczasem zagadnienie przedstawione przez powoda sprowadza się do pytania o czysto incydentalnym i kazuistycznym charakterze, nie zawierając w sobie elementów, które mogłyby pozwolić na sformułowanie przez Sąd Najwyższy - w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej - ogólnego stanowiska o uniwersalnym charakterze. Formułowanie zagadnień prawnych w formie tego rodzaju pytań nie pozwala przyjąć, że w sprawie zachodzi przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 9 października 2023 r., I CSK 4314/22). Ponadto, argumentacja przedstawiona w tym zakresie w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania sprowadza się w istocie do polemiki z oceną prawną dokonaną przez Sąd II instancji.

Sąd Najwyższy nie podziela również stanowiska skarżącego, zgodnie z którym wniesiona przez powoda skarga kasacyjna ma być oczywiście uzasadniona. Dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak

ewidentny sposób naruszone (postanowienie SN z 15 listopada 2022 r., I CSK 1893/22). Skarga wniesiona przez powoda nie spełnia tych wymogów. Co więcej, za utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego należy uznać pogląd, w myśl którego, jeżeli jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano istotne zagadnienie prawne, a więc zagadnienie poważne, wymagające pogłębionej analizy prawnej i wcześniej nierozstrzygane, to skarga taka nie może być jednocześnie oczywiście uzasadniona, a więc uzasadniona *prima facie*, bez podejmowania jakichkolwiek szczegółowych analiz i dociekań (zob. np. postanowienie SN z 28 marca 2023 r., I CSK 4630/22). Tymczasem, uzasadniając oczywistą zasadność skargi powód powołał się na te same okoliczności, które miały uzasadniać występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, co jest konstrukcyjnie wadliwe. Te same argumenty prawne nie mogą bowiem jednocześnie świadczyć o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego, a więc problemu nowego, nierozstrzygniętego dotychczas w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz o oczywistej zasadności skargi, która powinna być możliwa do dostrzeżenia bez dokonywania pogłębionych analiz jurydycznych.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

SSN Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[a.ł.]

